

واحد کار ۲

اصول حمل مصدوم

فهرست وسایل و تجهیزات مورد نیاز برای انجام فعالیت‌های عملی واحد کار دوم

فعالیت عملی (۳)	فعالیت عملی (۲)	فعالیت عملی (۱)	وسایل و تجهیزات مورد نیاز
*			- دو عدد چوب بلند (حداقل به بلندی ۲ متر و به قطر ۱۰ سانتی‌متر)
*			- پتو
*			- دو عدد کت با ژاکت

اهداف‌های رفتاری: انتظار می‌رود هنرجو پس از گذراندن این واحد کار بتواند به هدف‌های زیر دست یابد:

- ۱- شرایط جابه‌جا کردن مصدوم را شرح دهد.
- ۲- شیوه صحیح بلند کردن مصدوم را به نحوی که به خود آسیب نرساند بیان کند.
- ۳- شیوه‌های صحیح انتقال و جابه‌جایی مصدوم را توضیح دهد.
- ۴- حمل مصدوم به شیوه‌های مختلف را عملاً انجام دهد.

پیش‌آزمون واحد کاردوه

؟ ؟ ؟ ؟ ؟ ؟ ؟ ؟ ؟ ؟ ؟

- جملات صحیح یا غلط را مشخص کنید.
- ۱- هنگام بلند کردن مصدوم، جابه‌جایی مصدوم از حفظ و توجه به سلامت فرد کمک‌کننده مهم‌تر است.
- ۲- بهترین شیوه برای جابه‌جایی مصدوم به کار گرفتن برانکار است.
- ۳- هدف از جابه‌جایی مصدوم رساندن او به یک محیط امن است.
- ۴- مصدومی که مشکوک به شکستگی است اصلاً نباید جابه‌جا شود.

مقدمه

راحتی و ایمنی مصدوم اولین مسأله‌ای است که باید به آن توجه کنید. همچنین باید دقت کنید که بر اثر بی‌دقتی در حمل، حال مصدوم بدتر نشود. به طور کلی اگر امکان دارد در وضعیت مصدوم تغییری ایجاد نکنید و جابه‌جایی مصدوم را به واحد اورژانس واگذار کنید، زیرا بی‌دقتی در حمل ممکن است باعث شود حال مصدومی که دچار ضایعه گردن و ستون مهره شده یا شکستگی باز دارد وخیم‌تر شده و گاهی به قطع نخاع و فلج اندام‌ها منجر شود. بنابراین تا وقتی مطمئن نیستید مصدوم، آسیب دیدگی ستون مهره در ناحیه گردن، کمر و پشت ندارد، مکان و وضعیت او را تغییر ندهید. به هر حال اگر خطرهایی مثل آتش‌سوزی، فروریختن آوار یا نشت گازهای سمی جان مصدوم را تهدید می‌کند، بدون آن که خودتان را به خطر بیندازید مصدوم را هر چه سریع‌تر از محل دور کنید.

۱-۲- بلندکردن مصدوم

بلند کردن مصدوم نوعی مهارت است و اگر این کار

به درستی انجام شود می‌توان بدون آن‌که فشار فوق‌العاده‌ای به انسان وارد شود. حتی مصدومان سنگین وزن را هم بلند کرد.

آیا تا به حال مجبور شده‌اید فردی را که صدمه دیده است جابه‌جا کنید؟ در صورت مثبت بودن جواب شرح دهید که چگونه این کار را کرده‌اید؟

توجه

سعی نکنید مصدومی را که خیلی سنگین است یا آسیب‌های جدی دیده است (مثلاً شکستگی باز دارد) به تنهایی بلند کنید. در این‌گونه موارد از کسانی که در صحنه حضور دارند کمک بخواهید تا احتمالاً صدمه‌ای به شما یا مصدوم وارد نشود.

۱-۱-۲- اصول مراقبت از خود هنگام بلندکردن

مصدوم : بلندکردن مصدوم دو اصل دارد :

۱- همیشه از قوی‌ترین ماهیچه‌های بدن خود مثل ران و شانه استفاده کنید.

۱- هنگام بلند کردن مصدوم باید در وضعیت صحیحی

۲- تا آن‌جا که امکان دارد مصدوم را باید به بدن خود قرار داشته باشید.

۳- حالت بدن باید متوازن و در عین حال محکم

باشد.

۴- پشت خود را صاف نگه دارید.

۵- در حالی که سر خود را بالا نگه می‌دارید، کاملاً به

مصدوم نزدیک شوید و از شانه‌های خود برای تحمل وزن مصدوم استفاده کنید.

۶- از پنجه دست خود برای محکم چسبیدن به مصدوم

استفاده کنید.

۲- پاها باید راحت و با فاصله از هم قرار گیرد تا تعادل

بدن شما حفظ شود.

توجه

اگر مصدوم از پشت شما سر خورد نباید، به خاطر جلوگیری از افتادن مصدوم به پشت خود صدمه بزنید بلکه بگذارید مصدوم آرام سر بخورد و با ملایمت بدون آن که به جراحات وی آسیبی وارد شود، با زمین تماس پیدا کند.

فعالیت عملی ۱

شیوه صحیح بلند کردن مصدوم را در کلاس تمرین کنید و هنگام کار به وضعیت صحیح نشستن و نحوه قرار گرفتن

پاها، ستون مهره ها، سر و دست‌ها توجه کنید.

۲-۲- انواع روش های حمل مصدوم

چند روش حمل مصدوم را که می‌شناسید، نام ببرید؟
آیا تا به حال کودکی را در آغوش گرفته یا فردی را به

دوش کشیده‌اید؟

حمل را بر اساس تعداد نفر شرکت کننده، تقسیم بندی می‌کنند که تعدادی از آن‌ها عبارت است از:

- حمل های یک نفره : آغوشی، کششی، عصایی،

کول کردن،

- حمل های دو نفره : چهار میچ، سه میچ، قطاری، صندلی،

بازو به بازو، برانکار،

- حمل های سه نفره : آغوشی، برانکار،

- حمل های گروهی (چند نفره) : آغوشی، برانکار.

۱-۲-۲- حمل های یک نفره : حمل مصدوم یک نفره

در مواقعی به کار می‌رود که فرد دیگری برای کمک نیست. این

روش حمل به شیوه‌هایی که در زیر شرح داده خواهد شد انجام

می‌گیرد:

● روش آغوشی: از این روش برای حمل افراد سبک

وزن به ویژه کودکان استفاده می‌شود. معمولاً برای این کار،

می‌توانید یک دست را به دور تنه و دست دیگر را زیر زانوی

مصدوم بگذارید. (مثل بغل کردن)

● روش تکیه‌گاهی یا عصای انسانی: از این روش برای حمل مصدومی که به هوش است، صدمه شدیدی ندیده است و می‌تواند با کمک دیگری راه برود استفاده کنید. برای اجرای این روش، کمک‌دهنده باید در سمت پای سالم مصدوم قرار گرفته، یک دست خود را دور کمر وی بگیرد و با دست دیگر، مچ دست مصدوم را در حالی که به درون گردن امدادگر حلقه شده، او را جابه‌جا کند.

● روش کشیدن: در مواردی که سرعت عمل بسیار مهم است و شرایط خاصی برای حمل مصدوم وجود دارد (مثل میدان جنگ) از روش کششی می‌توانید استفاده کنید. از این روش برای افراد بی‌هوش و هوشیار به خصوص مصدومان دچار آسیب‌های اندام‌ها نیز می‌توان استفاده کرد. برای انجام این روش، زیر بغل مصدوم را در حالی که نشسته است از پشت بگیرید و او را بکشید.

توجه

اگر استخوان بازوی مصدوم آسیب‌دیده باشد، نباید از این روش استفاده کرد.

● روش کول کردن: برای حمل مصدومی که سبک، کوچک و به هوش است و می‌تواند خود را نگه دارد و یا مسافتی که باید مصدوم را حمل کنید زیاد است می‌توانید از این روش کمک بگیرید. برای این کار، مصدوم در حالت ایستاده به پشت شما رفته، در حالی که دست خود را به دور گردن شما انداخته است، دست‌های خود را زیر زانوهای مصدوم حلقه کرده و او را به پشت حمل کنید.

اصول کمک‌های اولیه و امداد رسانی: اصول حمل مصدوم

● روش حمل قطاری: از این روش برای مصدومان

دچار آسیب شکم و سینه می‌توان استفاده کرد. در این روش یک امدادگر از پشت و در زیر بغل مصدوم، دست خود را جلوی او می‌آورد و نفر دوم از جلو زیر زانوهای مصدوم را گرفته، او را حمل می‌کنند.

● روش حمل به کمک صندلی: هنگامی که قصد دارید

با مصدومی که به هوش است و صدمه جدی ندیده از پله‌ها یا از راهرو عبور کنید، می‌توانید مصدوم را روی صندلی معمولی بنشانید و با کمک یک نفر دیگر او را حمل کنید.

۲-۲-۲- حمل‌های دو نفره:

● روش چهار میچ: از این روش زمانی می‌توانید استفاده

کنید که مصدوم به هوش باشد و بتواند با یک یا هر دو دست خود به حمل‌کننده‌ها کمک کند. برای انجام این کار مصدوم در حالتی که نشسته است، دست خود را دور شانه‌های دو نفر کمک‌دهنده که در دو طرف مصدوم زانو زده‌اند می‌اندازد و روی سکوی ایجاد شده با میچ‌های دست به هم گره شده دو امدادگر، می‌نشیند و بدین طریق حمل می‌شود. در این روش دو کمک‌کننده، روبروی هم در پشت مصدوم می‌ایستند و با دست راست میچ دست چپ خود را گرفته و با دست چپ میچ دست راست نفر مقابل را می‌گیرند.

● روش سه میچ: از این روش زمانی استفاده می‌شود

که مصدوم به دلیل آسیب دیدگی دست‌ها نتواند به حمل‌کننده‌های خود کمک کند. این روش شبیه روش چهار میچ است ولی یکی از امدادگران با دست خود از پشت، مصدوم را حمایت می‌کند.

فعالیت عملی ۲

به گروه‌های سه‌نفره تقسیم شوید. یکی از هنرجویان در نقش مصدوم و دو نفر دیگر در نقش کمک‌کننده روش‌های مختلف حمل دونفره را نمایش دهید. به اصول صحیح حمل مصدوم توجه کنید و دقت کنید هنگام بلند کردن مصدوم به کدام ناحیه از بدنتان فشار وارد می‌شود. درباره علت آن و راه‌های کاهش فشار به بدن کمک‌کننده، بحث کنید.

مصدوم و دو نفر در طرف دیگر او قرار می‌گیرند. یک امدادگر زانو زده، دست‌های خود را از زیر قفسه سینه و باسن مصدوم رد می‌کند و با هر یک از دست‌های یکی از دست‌های امدادگران روبه‌رو را می‌گیرد و هم‌زمان با هم بلند می‌شوند.

ب) چنانچه آسیب دیدگی شدید باشد، مصدوم باید با کمترین حرکت جابه‌جا شود. به همین منظور هر سه امدادگر در یک سمت

۲-۲-۳ حمل‌های سه‌نفره: چنانچه مشکوک به آسیب دیدگی ستون مهره‌ای از این روش استفاده کنید.

● حمل آغوشی: حمل آغوشی با سه نفر و با توجه به طرز قرار گرفتن امدادگران در دو طرف مصدوم، به دو شکل انجام می‌گیرد.

الف) چنانچه آسیب دیدگی شدید نباشد سه امدادگر به صورت زیگزاک روبه‌روی همدیگر، یک نفر در یک طرف

توجه

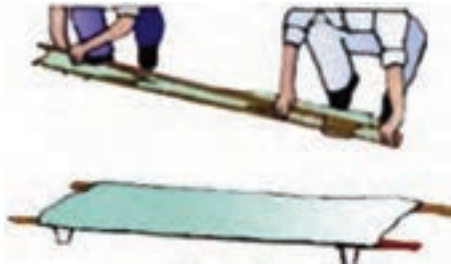
هنگام حرکت نیز امدادگران به طرف سر مصدوم و به پهلو گام برمی‌دارند.

مصدوم قرار گرفته، در حالی که یکی از آن‌ها سر و زیر گردن و دیگری کمر و باسن و نفر آخر میچ‌ها و زانو‌ها را حمایت می‌کند با هماهنگی و آهسته مصدوم را بلند و سپس او را به پهلو و به سمت خود خم می‌کنند.

● حمل با برانکارد: این روش مطمئن‌ترین روش برای حمل مصدوم در مسافت‌های طولانی است. طریقه بلند کردن و

قرار دادن مصدوم بر روی برانکارد شبیه حمل آغوشی است با این تفاوت که مصدوم پس از قرار گرفتن روی برانکارد توسط آن حمل می‌شود.

روش ساخت برانکارد با لباس : می‌توانید با رعایت کردن اصول ایمنی در برانکارد، با هر وسیله مناسب دیگری که در دسترس دارید برانکارد تهیه کنید.

توجه

در مواقعی که برانکارد در دسترس نیست، می‌توانید از وسایل مختلف مثل پتو، لباس، میله، طناب و ... برانکارد بسازید.

می‌گیرد.

● **حمل با برانکارد :** طرز انجام این روش شبیه روش سه نفره است با این تفاوت که در این حالت یکی از امدادگرها در سمت مقابل، مسئول گذاشتن برانکارد زیر مصدوم است.

دو یا سه کت یا پیراهن محکم تهیه کرده، آستین کت‌ها و پیراهن را به داخل ببرید. تکه یا زیپ کت‌ها یا پیراهن‌ها را ببندید. سپس آن‌ها را به صورت معکوس در امتداد هم قرار داده و دو چوب را از میان آستین‌های آن‌ها می‌گذرانید. بعد از اطمینان از محکم بودن برانکارد مصدوم را به پهلو بچرخانید و برانکارد را در پشت او قرار داده، مصدوم را با احتیاط روی آن بگذارید. با تکه‌های پارچه نیز می‌توانید برانکارد بسازید.

۴-۲-۲- حمل‌های گروهی (چندنفره) :

● **حمل آغوشی (با چهار امدادگر) :** روش کار مشابه حمل سه‌نفره است با این تفاوت که سه نفر در یک طرف مصدوم و نفر چهارم بالای سر مصدوم (برای حمایت از سر و گردن) قرار

فعالیت عملی ۳

- حمل چند نفره را با تقسیم شدن به گروه‌های سه، چهار و شش نفره تمرین کنید.
- به گروه‌های شش نفره تقسیم شوید، هر گروه وسایل اطراف را بررسی کنید و وسایلی را که برای ساخت برانکارد مناسب است جمع‌آوری و سعی کنید با آن‌ها برانکارد بسازید.

توجه

هنگام تمرین، دقت کافی داشته باشید که به خود و دوستان که نقش مصدوم را بازی می‌کند آسیب نرسانید.

چکیده

بلند کردن مصدوم نوعی مهارت است و اگر این کار به درستی انجام شود می‌توانید بدون آن که فشار زیادی به شما وارد شود حتی مصدومان سنگین را به راحتی بلند کنید. روش‌های مختلفی برای حرکت یا بلند کردن مصدوم هست که انتخاب روش به مواردی از جمله تعداد افراد کمک‌کننده، اندازه و وزن مصدوم، نوع و شدت جراحات وارده و ... بستگی دارد.

انواع روش‌های حمل عبارت است از:

حمل یک نفره، آغوشی، کشیدن، عصایی و ...

حمل دونفره، چهار میچ، سه میچ، قطاری و ...

حمل سه نفره: آغوشی، برانکار

حمل‌های گروهی: آغوشی، برانکار

آزمون پایانی نظری واحد کار دوم

۱- هنگام حمل مصدوم به کدام یک از موارد زیر باید توجه کرد:

الف) اندازه و وزن مصدوم

ب) مسافتی که باید مصدوم جابه‌جا شود.

ج) روش جابه‌جایی براساس تمایل مصدوم انتخاب شود.

د) موارد الف و ب صحیح است.

۲- روش حمل کشیدن در چه موردی کاربرد ندارد:

الف) هنگامی که مصدوم بی‌هوش است.

ب) در مواردی که مصدوم از ناحیه پشت یا کمر آسیب دیده است.

ج) جابه‌جا کردن مصدوم در میدان جنگ

د) در مواردی که سرعت عمل بسیار مهم است

۳- کدام یک از روش‌های حمل زیر برای مصدومی که آسیب دیدگی نخاعی یا شکمی ندارد در

مسافت‌های طولانی مناسب‌تر است:

الف) حمل کولی

ب) کشیدن

ج) آغوشی

د) عصایی

۴- کدام یک از جمله‌های زیر صحیح است:

الف) از روش چهار مچ زمانی استفاده می‌شود که مصدوم به‌هوش است و دست‌هایش هم صدمه ندیده است.

ب) هنگام حمل گروهی مصدوم، یکی از امدادگران باید مراقب سرو گردن مصدوم باشد.

ج) در روش حمل عصایی باید مصدوم با دست خود امدادگر را بگیرد تا دست‌های امدادگر برای حمل وسایل و انجام اقدام‌های لازم آزاد باشد.

د) موارد الف و ب صحیح است.

آزمون پایانی عملی واحد کار دوم

به گروه‌های دو یا چهار نفره تقسیم شوید:

– شیوه صحیح بلند کردن مصدوم را نمایش دهید.

– یکی از روش‌های حمل مصدوم را انتخاب کرده، انجام دهید.

– با وسایل موجود در اطراف خود یک برانکارد مطمئن بسازید.